

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XII. Hoc est autem iudicium, quia lux venit in mundum, & dilexerunt homines magis tenebras quàm lucem. Jo. 3. v. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

illam sollicitudinem, quæ ut nimia tibi
interdicitur. Qui cum DEO habet
commercium, est instar ligni plantati
ad rivus aquarum, rivus crystallinos,
præterfluentes. Non est sollicitum.

Superveniat æstas, & ardore suo infe-
stet, quid proficiet? *Ad humorem
mittit radices suas.* Et ideo: *sem-
pore siccitatis non erit sollicitum.* Jer.
17. v. 8.

XII.

*Hoc est autem iudicium, quia lux venit in mundum, & dilexerunt
homines magis tenebras quàm lucem.* Jo. 3. v. 19.

1. Considera, tenebras, de quibus
hoc loco Dominus loquitur, non
esse peccata voluntatis, sed errores in-
tellectus, quibus deinde coherere so-
lent peccata voluntatis. Ista namque
in scripturis sacris non solent dici te-
nebræ, sed *opera tenebrarum.* Rom.
13. 11. Tenebræ dicuntur errores in-
tellectus: *Qui vos de tenebris vocavit
in admirabile lumen suum.* 1. Pet. 2. v.
9. Hoc est, *vocavit* ab ignorantia
veri. Et ideo etiam tenebræ vo-
cantur, qui his subjacent erroribus:
Eratis aliquando tenebræ. Eph. 5. v. 8.
Porro de istis hinc loqui Dominus non
vale, ut qui potius sunt tenebrofi
quàm tenebræ, & ideo duntaxat tene-
bræ dicuntur, ut constet, quàm sint te-
nebrofi. De illis loquitur, quæ sunt
in proprio sensu verè tenebræ: hoc est,
de erroribus intellectus, qui vel fidem
obumbrant, quæ sunt tenebræ infide-
libus propriæ, vel actionem, quæ sunt
propriæ malis Christianis. De omni-
bus, qui amant has tenebras, ait Do-
minus jam esse manifestum iudicium.
Hoc est autem iudicium. Non est ne-
esse alias querere damnationis cau-

fas: Satis est scire, quòd *Lux venit in
mundum, & dilexerunt homines magis
tenebras quàm lucem.* Cum enim tan-
topere dilexerint tenebras, consequens
est, ut etiam dilexerint peccata volun-
tatis, quæ hæc tenebris sunt annexa.
Siste tantisper, & studiosè considera,
an & tu sis ex horum numero infelici-
um: hoc enim summum foret malo-
rum, velle tenebras, & nec quidem ag-
noscere, quòd velit. *In tenebris,
quasi in luce ambulant.* Job. 24. v. 17.

2. Considera, tres fieri posse clas-
ses fidelium. Quidam omnes fenestras
aperiunt illi soli, de quo scribitur: *Illu-
minans tu mirabiliter a montibus æter-
nis.* Ps. 75. v. 5. Alii omnes claudunt;
alii demum nec claudunt omnino, nec
aperiunt, sed habent, ut dicimus, semi-
clausas. Omnes fenestras apertas ha-
bent illæ animæ, quæ semper plus Di-
vinæ lucis recipere desiderant. Omnes
tenent clausas, qui nihil minùs, quàm
lucis hujus infusionem volunt. Semi-
clausas habere censentur, qui lucis a-
liiquid à DEO accipere cupiunt, sed
non nimis multum, ne magis, quàm
optent, respondere teneantur. Primi

generis sunt pauca, secunda classis multa, plurima verò tertia. Bene perpende statum trium horum ordinum personarum, ut probe intelligas, cui tu debeas accenseri.

3. Considera felicitatem illarum animarum, quæ omnes suas fenestras apertas habent. Hæ sunt animæ sanctæ, quæ facile agnoscunt tantum se facturas boni, quantum habeat vivi luminis: *Ambulabunt gentes in lumine tuo.* Il. 60. Et ideo ad hoc anhelant, ad hoc aspirant, hoc ardentibus votis postulant: *DEVS meus illumina tenebras meas.* Pl. 17. v. 29. Amant audire verbum DEI, volunt corrigi, admittunt consilia, libenter perlegunt libellos sacros, quia cuncta profunt ad dandam illis lucem. Istis Dominus iniris modis se communicat, quia sol est: *Lux venit in mundum.* Atque idcirco tantum sese cuiusque domui infundit, quantum aditum invenit. Non violentè aggreditur fenestras, non despicit, non pertrumpit ut fulmen. Quippe lucem suam conferendo, beneficium confert maximum, & ideo nemini obtrudit: *Beneficium non confertur in iratum.* Fulmen, quod pœnam infert, fortis viribus uti solet. En igitur, quid fieri oporteat, ut multum lucis à DEO impetres. Fenestras tuas, quantum potes, aperi, uti Daniel in Babylone faciebat. Dan. 6. v. 10. Sed citò aperi, quia sol est, beneficis quidem, sed in transitu: *Pertransit benefacendo.* Ubi transierit, fortè ejus restitum tibi polliceberis? Id equidem à sole sensibili, quem certis oculis,

sperare potes, sed non à Sole Divino nam iste haud quaquam legibus, neque, subjacet. *Orietur vobis timor nomen Domini Sol iustitiae, & sanctorum pennis ejus.* Mal. 42. Sol iste cuius pennas non habet, sed habet pennas: & in his salutem tuam tribuit: *Sanctas in pennis ejus.* & c. his: ut ostendar, se committat tibi libito, & neminem esse, qui iocundetur, aut præscribat viam.

4. Considera è contrario illam infelicitatem animarum, quæ fenestras suas omnes oclusas tenent. Iste sunt animæ seelerate, quæ cum te velint præstare boni, non cupiunt dare lucem, nec agnoscere debent. *Nolunt intelligere, ut bene agant.* Sapientè radius aliquis veritatis eorum animis illucescat, sese distrahent, divertere conantur: *Dixerunt DEI Recede à nobis. scientiam viarum tuarum nolumus.* Job. 21. v. 14. Corrupti potius quam concionibus intelant, correctiones dedignantur: avergant consilia, libros legere amant non profanos, & juratam hostilitatem adversus solera suam exercent. *Enim rebelles humiliati.* Job. 34. v. 15. Facis vides, inquam propinquo sunt illarum damnationis suæ periculo: nam plæ sunt propriè illæ animæ, quæ sunt in tenebris, & si in tenebris sunt, iam interituarum absunt. Est enim notatu dignum, quod continuo in scripturis sacris tenebræ cum umbra mortis jungantur: *Obscurent eum tenebræ, & umbra mortis.* Job. 3. v. 5. *Eduxit eos de tenebris, & umbra mortis.* Pl. 100.

Pl. 106. v. 14. *Sedentes in tenebris, & in umbra mortis.* Pl. 106. v. 10. Er quid significatur hoc modo loquendi, nisi eum, qui vivit in tenebris, vivere in summo periculo mortis, hoc est, damnationis aeternae? Cum tu vides imminere umbram, quid ais? an non dicis illud, non posse procul abesse corpus? ita dic, his miseris proximè imminere interitum. O periculum propinquum! periculum proximum! Umbra signum est non tantum vicini corporis sed praesentis. Unde dicere non dubita repente occupandos à morte, quibus umbra jam incubuit. Non crediderim in eo statu te versari. Idcirco ex animo roga Dominum, ut pro sua pietate eos illuminet, qui in isto versantur, *Illuminare his, qui in tenebris, & in umbra mortis sedent.* Luc. 1. v. 19. Neque enim spes est, ut hi aliquando pro se orent. Qui non solum stat in tenebris, sed & sedet, quam primum est, ut etiam obdormiscat? Ita his miseris accidit, non cogitant malum suum, non apprehendunt, non advertunt, & ideo nec operam adhibent, ut illo liberentur. Et hoc forsitan est, quod etiam significare placuit, cum dicitur, quod *qui sedent in tenebris, sedent paciter in umbra mortis.* ceu diceret jacere omnes oppressos non duntaxat à tenebris, sed à somno, nam quid aliud est somnus, nisi imago vel *Umbra mortis.*

5. Considera statum illarum animarum, quae fenestras mentis suae habent semiclaudas. Istae sunt plurimae, & ideo verosimile videtur, te quoque

in his inveniri, quae verò sunt istae animae? sunt illae, quae accipere lumen à DEO volunt, sed quodammodo formidant, ne nimium accipiant. si nimium habeant, autumant se non posse vivere, quia copiae luminis respondere nolunt, & ideo turbantur. Istis mirè quadret sententia, quam meditamur. quippe Dominus non absolute dicit: *Homines dilexerunt tenebras,* sed: *dilexerunt magis tenebras quam lucem.* Qui fenestras omnino aperit, absolute lucem amat: qui omnino claudit, absolute amat tenebras. restat igitur, ut illi magis ament tenebras quam lucem, qui fenestras nec omnino aperiunt, nec omnino claudunt, claudunt tamen magis quam aperiunt. Sed quid quid de hoc sit. certè non est haec regula, quam serves. pro eo, quod dicas soli, ne tantum luminis in te spargat ad agnitionem veri, dic potius, ut vires subministrer hoc agendi, quod monstrat. *Da Domine, quod jubes, & jube, quod vis.* & ecce! subito evanescent omnes tui vani timores. Meritis forsitan nunquam fore, ut virtutem istam consequaris? tu verò illam pete hodie: cras ad eandem petendam redi, & sic tertio, quarto, quinto die magnà constantià, & ego secūrum te reddo epus nomine, cuius est illam dare, certò fore, ut obtineas: *Petite, & dabitur vobis.* Ceterum quanto melius est, etiam cum nondum agis, scire, quid oporteat agere. Tunc enim saltem conscientia remorsus faciet, ne tuis defectibus acquiescas, atque ita spes erit securitatis emendatio.

ditionis. Secus, actum de te erit. unde vides, quam longè aliter discurre te oporteat, quam soleas. tu velles minus luminis accipere, ne sentias tam acutum in tuis erroribus remorsum conscientia; & ego tibi dico optandum multum luminis, ut hanc sentias remorsum. an putas fortassis hanc ipsam obscuritatem, quæ demum aliud non est, quàm lumen rarum, lumen squallidum, exiguum esse malum? Imò demon à te aliud initio non petit, idque duplici ex capite. primò quia ille imitatur modum illorum mercatorum fallacium, qui dubium non habent de suis distrahendis mercibus adulteratis, modò possint eas vendere in tabernis obscuris. *Oculus adulteri observat caliginem.* Job 24. 7, 15. deinde quòd sciat, nihil esse pronius quàm obscuritatem transire in tenebras. Cave igitur ne ames vespere mentis tuæ quasi continuam, quia vespere succedet nox.

6. Considera, quantam injuriam

omnes illi Domino faciant, qui à se repellunt, quia lux est. ob hanc ipsam causam libenter capiendus est, quia sol iste aliud quaerit, quàm ut ab illis tollat remissimam, qualis est Ignorantia: *lux veni in mundum, ut omnis, qui dicit in me, in tenebris non maneat.* Ita hunc ergo quisquis amaverit, electionem non habet: quia ignorantia voluntaria non minuit, sed genuit peccatum. quæ causa est, ob quam Dominus tantopere eos reprehendit qui *dilexerunt magis tenebras, quam lucem.* reprehendit, inquam, quia dilexerunt, hoc est, voluerunt. lumen malum non est versari in tenebris, sed eas amare. & ideo dicit, contra iam esse latam sententiam. *Hoc autem iudicium.* quia ad hos conuendos non instituit novum iudicium, qui profitentur se lucis incursum, hoc ipso se reos profitentur omnium criminum, quæ ab illorum tenebris procedunt.

XIII.

S. Hermenegildus Mart yr.

Homo Sanctus in Sapientiâ manet sicut sol: nam stultus sicut luna mensatur. Eccl. 27. v. 12.

1. Considera, quòd sol stare dicatur semper fixus, *Manet*, non quia non continuò movetur (nam tantà potiùs velocitate movetur, ut unius horæ spatio plusquam unam absolvat miliarium myriadem) sed quia nihil

unquam perdit suæ claritatis, sui coloris, suæ virtutis: idem semper est, et nos non eundem semper experimur, sed varium pro diversitate distantia. ubi Luna è contrariò minus progreditur, nec est momentum, quo